

Надія Николаєва,

студентка 3 курсу

Бердянського економіко-гуманітарного коледжу БДПУ

Наук. керівник: **В.О. Мрига**

викладач (БЕГК БДПУ)

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ ТА ЙОГО МОТИВАЦІЯ ДО ЗРОСТАННЯ

Актуальність. Процес формування середнього та малого бізнесу в Україні характеризується суперечливими тенденціями. Позитивні тенденції розвитку (самозайнятість населення, отримання доходу) поєднані з тим, що соціально-економічна політика влади не спрямована на його формування та підтримку в Україні.

Ступінь і методи дослідження. На відміну від великого бізнесу, який став пріоритетним в Україні, спрямований на масового споживача із стандартними підходами до процесу виробництва, малий і середній бізнес зосереджений на виробництві унікальних товарів і послуг й таких, що не вигідні великому бізнесу. Власники великих підприємств – істеблішмент країни, який має специфічний світогляд (така специфічність пояснюється епохою Давосу (І.І. Мазур) або фінансовою цивілізацією (В.В. Ільїн), що не сприяє розвитку малого бізнесу.

Сутність дослідження. За умов, коли державі стає вигідним великий бізнес, малий та середній без державної підтримки стає більш уразливим. [2]

Що породжує таку ситуацію? На нашу думку це системні суперечності, які деформують інституційне середовище щодо розвитку малого і середнього бізнесу.

Рушійними силами таких суперечностей є:

1. Незавершеність процесу приватизації в країні;
2. Організаційна слабкість малого та середнього бізнесу, його структурна деформація;
3. Суперечливий характер регуляторної політики бізнесу, недосконалість нормативно-правових актів;
4. Складність і заплутаність регуляторно-дозвільної система започаткування бізнесу;
5. Високий рівень тінізації економіки країни;
6. Позаекономічні важелі розвитку малого і середнього бізнесу (корупція);
7. Недостатній рівень професійних знань і досвіду ведення бізнесу, низька якість його менеджменту;
8. Недостатній обсяг коштів у підприємців для здійснення інвестицій та інновацій;
9. Забюрократизованість і нестабільність системи податкового адміністрування, що створює значні перешкоди для розвитку легального підприємництва.
10. Низька конкурентоспроможність продукції малого і середнього бізнесу, у виробництві якої важлива економія на масштабах, відтак – конкуренція з боку великих підприємств тощо.

Насамперед потрібно розробити чіткий та прозорий механізм взаємодії влади і бізнесу. В цьому напрямі Україна робить лише перші кроки. Цей механізм слід розглядати через взаємодію між державою, органами місцевого самоврядування, підприємцями, наукою і громадянським суспільством як партнерські відносини.

В умовах фінансово-економічної кризи розвиток цих відносин стає ще актуальнішим.

Серед основних напрямів державної політики у сфері розвитку малого і середнього підприємництва передбачено, зокрема, забезпечення фінансової державної підтримки малих і середніх підприємств шляхом запровадження державних програм кредитування, надання гарантій для отримання кредитів, часткової компенсації відсоткових ставок за кредитами тощо (ст. 16 Закону) [1].

З метою налагодження та розвитку цивілізованого діалогу між державою та середнім і малим бізнесом в Україні необхідно:

- сформувати відповідне інституційне середовище шляхом: нормативно-правового й методичного забезпечення його розвитку з урахуванням світової практики;
- адаптувати вже відомі у світовій практиці моделі взаємовідносин держави і середнього та малого бізнесу до українських реалій;
- зменшити регуляторні бар'єри для середнього і малого бізнесу;
- забезпечити прозорість в адмініструванні податків і зниження витрат, пов'язаних з дотриманням податкового законодавства;
- удосконалити регулювання та нагляд у фінансовому секторі, поліпшити доступу до фінансування;
- об'єднати зусилля держави й бізнесу для детінізації економіки, для подолання корупції.

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого та середнього підприємництва в Україні». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17> (дата звернення: 28.02.2020)
2. Лавренчук Е. Обличчям до малого бізнесу. «Дзеркало тижня. Україна». №10. 16 березня 2012/ URL: <https://news.finance.ua/ua/news/-/273161> (дата звернення: 28.02.2020)

Олена ОВСІЙЧУК,
магістрантка 1 курсу
гуманітарно-економічного факультету
Науковий керівник: **Тетяна СИДОРЧЕНКО,**
к.е.н., доцент (БДПУ)

ДОСЛІДЖЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО СЕРЕДОВИЩА В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Актуальність. Значення поглиблення теоретичних засад розвитку підприємницького середовища в умовах децентралізації економіки зростає ще й тому, що сучасна наукова думка вимагає активізації пошуку змін парадигм як теорії інституціоналізму, так і підприємництва зокрема,